

Notat

September 2020

Regneprincip for arbejdsudbudsvirkning af ændret pensionsalder og levetid

I de senere år har stigende efterløns- og folkepensionsaldrer bidraget til en stigende erhvervsfrekvens blandt de ældre aldersgrupper. Erhvervsfrekvensen blandt de ældre er imidlertid også steget i perioder med uændret pensionsalder, hvilket blandt andet vurderes at hænge sammen med generelt bedre helbred og øget levetid.

Baseret på de senere års erfaringer har Finansministeriet gennemført et eftersyn af antagelserne om tilbagetrækningsadfærden i befolkningsregnskabet, der ligger til grund for Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger. Der er i den forbindelse fundet grundlag for, at en del af de virkninger, der hidtil er blevet henført til stigende folkepensionsalder, fremover vil blive knyttet til udviklingen i levetiden.

Metodeændringen berører kun personer, der fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen. Fremskrivningsprincippet for det flertal, der trækker sig tilbage før eller ved selve folkepensionsalderen fastholdes, og dermed har metodeændringen relativt begrænset betydning for grundforløbet for de mellemfristede fremskrivninger, men den påvirker resultaterne for alternative forløb for folkepensionsalderen.

Det hidtidige regneprincip blev i al væsentlighed udformet i forbindelse med Velfærdsaftalen 2006, hvor det var nødvendigt at gøre antagelser om erhvervsdeltagelse, brug af overførselsordninger mv. for de ældre, som ikke længere kunne modtage folkepension (eller efterløn), når folkepensionsalderen (og efterlønsalderen) blev sat op.

På det tidspunkt viste erfaringerne, at ældres tilbagetrækningsadfærd altovervejende var bestemt af regler – fx regler vedrørende aldersgrænser for efterløn og folkepension samt andre ordninger. Konkret havde den stigende levetid siden 1995 og bedre helbred blandt de ældre ikke udmøntet sig i senere tilbagetrækning. Det var fortsat billedet i forbindelse med tilbagetrækningsaftalen 2011, jf. *Reformpakke 2020, Regeringen 2011*. Samtidig blev det i regnemetoderne implicit lagt til grund, at folkepensionsalderen og levetiden ville stige ca. parallelt i overensstemmelse med den overordnede intention i Velfærdsaftalen. Der var derfor hverken grundlag eller behov for at adskille virkninger af stigende restlevetid og stigende folkepensionsalder i den lange fremskrivning til bl.a. de årlige Konvergensprogrammer til EU.

Erfaringerne fra de senere års justeringer af efterløns- og folkepensionsalderen bekræfter overordnet, at de ændrede aldersgrænser har hævet beskæftigelsen og udskudt den tilbagetrækning, der finder sted omkring aldersgrænserne i efterlønsordningen og ved folkepensionsalderen, i det forventede omfang.

Siden tiden omkring finanskrisen i 2008 er de ældres erhvervsfrekvens imidlertid også steget i perioder med uændrede aldersgrænser for pension. Det vurderes bl.a. at hænge sammen med stigende uddannelsesniveau og gennemførte reformer (ud over de ændrede aldersgrænser), herunder højere beskæftigelsesfradrag, adgang til opsat pension og adskillige andre tiltag. Imidlertid er der indikationer på, at der også er en selvstændig effekt af generelt bedre helbred og stigende levealder, som primært viser sig ved, at flere fortsætter med at arbejde efter de har passeret folkepensionsalderen.

Metodeændringen berører ikke den gruppe, der antages at trække sig tilbage før folkepensionsalderen på fx efterløn, førtidspension, seniorførtidspension, selvpen-sionering mv.

I dette notat redegøres dels for beskæftigelsesvirkningerne af øget pensionsalder og levetid, og dels for opdateringen af Finansministeriets regneprincipper.

Hovedbudskaberne er:

- *Reformer af efterløns- og folkepensionsalderen har betydelig beskæftigelsesvirkning:* Der er en betydelig tilbagetrækning på efterløns- og folkepensionsaldrene, som er blevet udskudt med forhøjelserne af efterløns- og folkepensionspensionsalderen. Den udskudte tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet har øget beskæftigelsen betydeligt, hvilket allerede afspejles i Finansministeriets regneprincipper.
- *Stigende beskæftigelse blandt ældre – også i perioder med uændret pensionsalder:* Beskæftigelsesfrekvensen blandt ældre er også steget i perioder med uændrede pensionsaldersgrænser, hvilket bl.a. skal ses i lyset af stigende levealder.
- *Finansministeriets regneprincip justeres, så der fremover indregnes en særskilt arbejdsudbudsvirkning af øget levealder:* På baggrund af de senere års erfaringer medregnes der frem over en særskilt virkning af øget levetid på de ældres erhvervsfrekvens i Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger. Det gælder for alderstrin over folkepensionsalderen og vil i praksis sige, at en del af de virkninger, der hidtil er blevet henført til stigende folkepensionsalder, fremover vil blive tilskrevet udviklingen i levetiden.
- Det opdaterede regneprincip medfører en nedjustering af den samlede beskæftigelse i befolkningsregnskabets tilbagetrækningsmodul, som ligger til grund for de mellemfristede fremskrivninger. Beskæftigesskønnet falder således med ca. ½ pct. i 2050. Det skal ses i lyset af, at folkepensionsalderen frem mod 2050 øges mere end restlevetiden stiger.

Øges folkepensions- og efterlønsalderen med 1 år, vil en beskæftiget 57-årig i gennemsnit udskyde sin tilbagetrækning med 0,41 år (svarende til knap 5 måneder) med de opdaterede regneprincipper. Med Finansministeriets hidtidige regneprincipper ville den forventede tilbagetrækningsalder stige med 0,58 år (svarende til ca. 7 måneder), *jf. tabel 1*.¹ Derved reduceres den langsigtede virkning af at øge pensionsalderen isoleret set med godt 30 pct., mens der omvendt indregnes en selvstændig positiv beskæftigelseeffekt fra øget levetid svarende til, at den forventede tilbagetrækningsalder udskydes med omtrent 0,14 år (svarende til 1,7 måned) når restlevetiden stiger med ét år, *jf. tabel 1*.

Øget levetid kan gennem forbedret helbred og udsigten til længere tid som pensionist bidrage til øget beskæftigelse blandt de ældre. Øget restlevetid betyder også, at pensionisternes formue alt andet lige skal række i længere tid. Dette medfører et økonomisk incitament til senere tilbagetrækning, når levetiden øges. Det anvendte gennemslag af øget levetid på de ældres beskæftigelse er fastlagt på baggrund af analyser af de historiske stigninger i de ældres erhvervsfrekvens, som er nærmere beskrevet i afsnit 2.

Tabel 1

Ændring i forventet tilbagetrækningsalder fsa. virkning af øget folkepensionsalder og virkning af øget restlevetid ifølge opdateret og hidtidigt regneprincip

År	Hidtidig	Opdateret	Forskel
1. Virkning af et års øget pensionsalder	0,58	0,41	-0,18
- Heraf før gammel folkepensionsalder ^{a)}	0,14	0,14	0,00
- Heraf på gammel folkepensionsalder	0,21	0,25	0,04
- Heraf efter gammel folkepensionsalder	0,23	0,02	-0,22
2. Virkning af et års øget restlevetid	-	0,14	0,14
3. Virkning af et års øget pensionsalder og restlevetid (1+2)	0,58	0,54	-0,03

Anm.: Virkning af et års øget pensionsalder angiver de beregnede effekter af at hæve folkepensionsalderen fra 67 til 68 år (og efterlønsalderen fra 64 til 65 år) for årgang 1963, som vedtaget ved lov. Restlevetiden er målt for årgangen ved 60 år. Effekterne angiver, hvor meget de 57-årige beskæftigede i gennemsnit forventes at udskyde deres tilbagetrækningsalder, når der tages højde for arbejdsomfang (heltid/deltid) samt dødelighed.

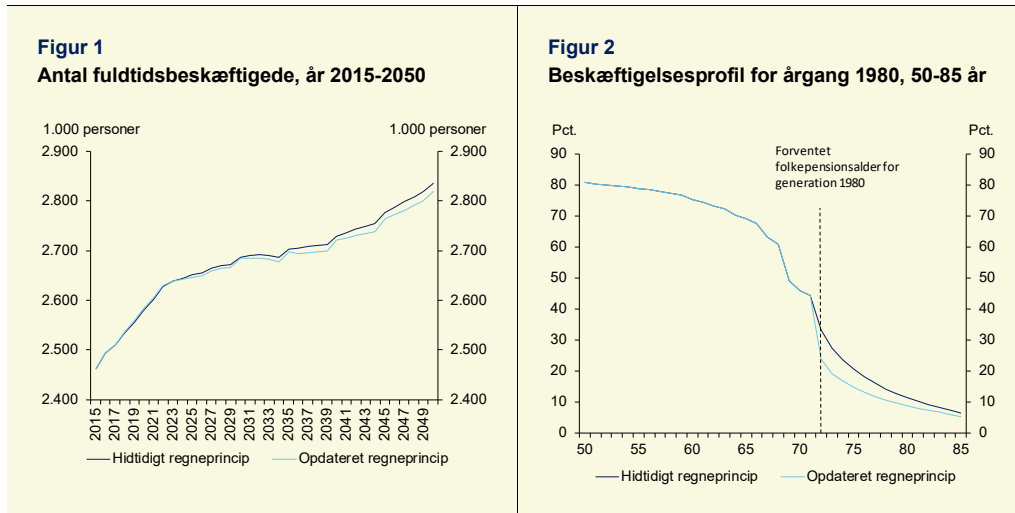
a) Denne virkning skyldes en stigning i efterlønsalderen på 1 år.

Kilde: Egne beregninger.

Samlet set medfører det fremadrettede regneprincip, at beskæftigelsen i befolkningsregnskabet tilbagetrækningsmodul, som ligger til grund for de mellemfristede fremskrivninger, falder med ca. 0,2 pct. i 2025 og med ca. 0,5 pct. i 2050 (godt 13.000 fuldtidsbeskæftigede i 2050), *jf. figur 1*. Faldet i beskæftigelsen skyldes for det første, at beskæftigelsesstigninger over folkepensionsalderen i det opdaterede regneprincip følger udviklingen i restlevetiden frem for udviklingen i folkepensionsalderen, som stiger hurtigere end restlevetiden. Dernæst skyldes faldet, at

¹ Effekten er mindre end 1, da højere folkepensionsalder medfører øget tilgang til førtidspension, efterløn og selvpension.

gennemslaget af øget restlevetid i det opdaterede regneprincip er 2/3, hvor det hidtidige regneprincip antog fuldt gennemslag af øget folkepensionsalder.² Det opdaterede regneprincip medvirker alene et fald i beskæftigelsen på alderstrin på og over folkepensionsalderen, *jf. figur 2*.

Anm.: Figur 1 sammenligner beskæftigelsen i befolkningsregnskabets tilbagetrækningsmodul ved det hidtidige og opdaterede regneprincip. Beskæftigelsen er angivet i 1.000 fuldtidsbeskæftigede personer. Figur 2 sammenligner den samlede beskæftigelsesfrekvens for årgang 1980 for aldrene 50-85 år, for det hidtidige og opdaterede regneprincip.

Kilde: Egne beregninger.

Afsnit 1 opsummerer de hidtidige og foreløbige erfaringer med ændringer af pensionsalderen, mens afsnit 2 omhandler sammenhængen mellem stigende levetid og stigende beskæftigelse blandt de ældre. Afsnit 3 beskriver Finansministeriets hidtidige regneprincip vedrørende reformvirkning, og afsnit 4 beskriver de justerede regneprincipper i befolkningsregnskabet.

1. Reformvirkning af højere pensionsalder

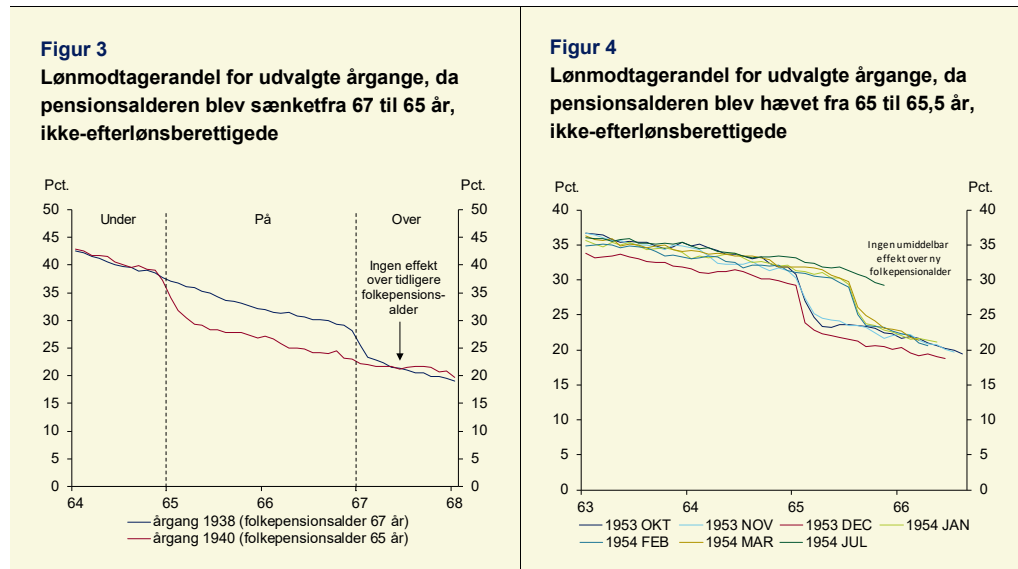
Reformer af efterløns- og folkepensionsalderen har haft en betydelig virkning på beskæftigelsen. For folkepensionsalderen fremgår dette eksempelvis af figur 3 og 4, som viser effekten for ikke-efterlønsberettigede af at sænke folkepensionsalderen fra 67 til 65 år i 2004 i forbindelse med *Efterlønsreformen (1999)*, samt effekten af at hæve folkepensionsalderen fra 65 til 65,5 år i 2019.

Figur 3 og 4 viser, at tilbagetrækningen på folkepensionsalderen rykker med, når folkepensionsalderens ændres. Det medfører en stor beskæftigelseseffekt på de ældre, som ligger mellem den tidligere og den nye folkepensionsalder, mens der er en beskedent effekt af at ændre folkepensionsalderen på de øvrige alderstrin.

Det skal dog bemærkes, at figur 3 viser effekten af at sænke folkepensionsalderen med 2 år for gruppen af ikke-efterlønsberettigede i årgang 1938 og 1940, som udgjorde en lille og selekteret gruppe. Endvidere viser figur 4 kun de foreløbige og

² Gennemslaget af øget restlevetid er defineret i anmærkningerne til tabel 3.

endnu ukomplette erfaringer med at hæve folkepensionsalderen fra 65 til 65,5 år og 66 år i 2019.

Anm.: Beskæftigelsesfrekvensen er beregnet på baggrund af lønmodtagerbeskæftigelse, og indeholder derfor ikke selvstændige. I figur 4 er det er alene personer, der er født i henholdsvis oktober, november, december og januar måned, der er medtaget. Efterlønsberettigelse er fastsat på baggrund af oplysninger om efterlønsbeviser, fradrag for indbetalinger af efterlønsbidrag, samt udbetalinger af efterløn.

Kilde: Danmarks Statistiks lønmodtagerbeskæftigelse (MIA og BFL).

Finansministeriets hidtidige regneprincip stemmer overens med de observerede virkninger for alderstrin under og på pensionsaldersgrænserne. Derimod peger de foreløbige erfaringer med højere pensionsalder i 2019 på, at beskæftigelsesfrekvensen for personer i aldre over folkepensionsalderen tilsyneladende er meget lille. Der er hidtil regnet med en positiv effekt på beskæftigelsen også for disse alderstrin. Dette er baggrunden for en nedjustering af effekten af øget folkepensionsalder på alderstrin over pensionsaldersgrænserne i Finansministeriets regneprincipper.

Med *Aftale om ret til seniorpension (2019)* og Finanslovsaftalen for 2019 blev der indført en skattefri seniorpræmie på 42.000 kr. ved beskæftigelse det første år efter folkepensionsalderen, og 25.000 kr. det andet år. Beskæftigelsesvirkningen af ordningen er skønnet til godt 750 personer det første år og 150 personer det andet år efter folkepensionsalderen. Det medfører en stigning i den gennemsnitlige tilbage-trækningsalder på ca. 0,02 år, *jf. tabel 2*.

Tabel 2**Beskæftigelsesvirkning af skattefri seniorpræmie, målt ved ændring i den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder.**

Virkning	År
Seniorpræmie	0,02

Anm.: Skønnet virkning i 2025 opgjort ifm. *Aftale om ret til seniorpension, 2019*. Personer, der arbejder det første år efter folkepensionsalderen, har ret til en skattefri seniorpræmie på 42.000 kr. Personer, der arbejder det andet år efter folkepensionsalderen, har ret til en skattefri seniorpræmie på 25.000 kr. Den beregnede virkning angiver, hvor meget de 57-årige beskæftigede i gennemsnit forventes at udskyde deres tilbagetrækningsalder, når der tages højde for arbejdsomfang (heltid/deltid) samt dødelighed. Virkningen varierer for fødselsårsgange.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at en etårs stigning i folkepensionsalderen vil have en beskæftigelsesvirkning på alderstrin over den nye folkepensionsalder, som isoleret set bidrager til at øge den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder med ca. 0,02 år i 2025. Dette skal ses i lyset af en samlet effekt på 0,41 år fra beskæftigelsesstigninger fra alle aldersgrupper, *jf. tabel 1*.

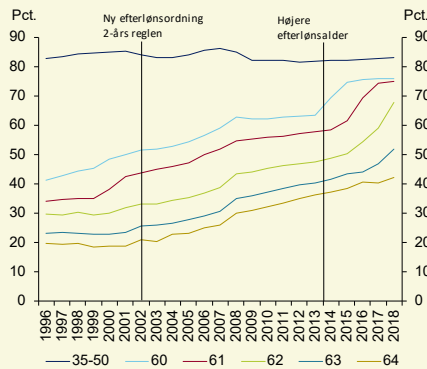
2. Beskæftigelseseffekt af højere restlevetid

På trods af uændrede pensionsaldrer steg beskæftigelsesfrekvensen for aldersgrupperne over 60 år fra 2002-2014, mens den for de 35-50 årige var svagt aftagende, *jf. figur 5 og 6*. Årene frem til 2007 var præget af højkonjunktur, som blev afløst af lavkonjunktur efter finanskrisen i 2008. Selv i år præget af lavkonjunktur, har beskæftigelsen blandt de ældre været stigende.

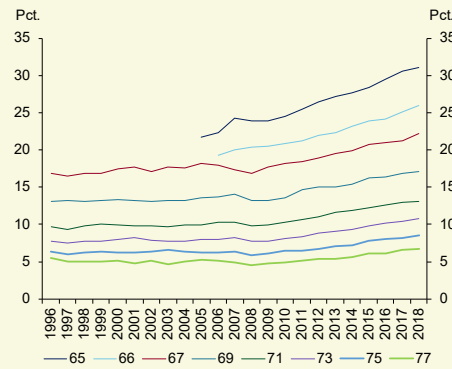
Fra midt 90'erne og frem er restlevetiden blandt de ældre steget betydeligt. Eksempelvis steg restlevetiden for 60-årige fra 19,6 år i 1995 til 23,5 år i 2018. Det lægges til grund, at en del af den historiske beskæftigelsesstigning blandt de ældre skyldes stigende levealder - både gennem forbedret helbreds niveau, og på grund af udsigten til, at den opsparede pensionsformue skal række i længere tid.

Figur 5

Udvikling i beskæftigelsesfrekvenser under folkepensionsalderen

Figur 6

Udvikling i beskæftigelsesfrekvenser over folkepensionsalderen

Anm: I figur 6 er grafen for de 65 årige censoreret i 2005 og for de 66 årige i 2006. Folkepensionsalderen blev sænket fra 67 år til 65 år i 2004. Således havde personer født før andet halvår 1939 en pensionsalder på 67 år
Kilde: Registerbaseret Arbejdsstyrke Statistik (RAS).

Med de hidtidige regneprincipper blev aldersprofilen for beskæftigelsen over folkepensionsalderen parallelforskydet med 1 år, når folkepensionsalderen steg med 1 år, *jf. afsnit 3*. En parallelforskydning svarer til, at en given aldersgruppe over folkepensionsalderen opnår beskæftigelsesniveauet for den 1 år yngre aldersgruppe, og kan derved tolkes som et fuldt gennemslag af øget folkepensionsalder. I de opdaterede regneprincipper øges beskæftigelsen over folkepensionsalderen med stigende restlevetid frem for stigende folkepensionsalder.

Den estimerede historiske sammenhæng mellem øget restlevetid og øget beskæftigelse over folkepensionsalderen varierer væsentligt med den betragtede dataperiode. For perioden 1996-2018 estimeres et gennemslag på 0,6, mens det estimeres til at være omtrent 1,2 i perioden 2005-2018, *jf. tabel 3*.

Forskellen i estimerer afspejler, at beskæftigelsen blandt aldersgrupper over folkepensionsalderen primært er steget i årene efter 2008, *jf. figur 6*, hvor restlevetiden blandt de ældre er steget siden 1996. Således har sammenhængen mellem stigende levealder og de ældres beskæftigelse været markant mindre i perioden før 2008, end efter.

Tabel 3
Oversigtstabel over mål for gennemslag af sund aldring

	Gennemslag
Estimeret på RAS beskæftigelse år 1996-2018	0,6
Estimeret på RAS beskæftigelse år 2000-2018	0,9
Estimeret på RAS beskæftigelse år 2005-2018	1,2
Teoretisk "fastholdt indkomst som pensionist"	2/3

Anm: Det beregnede gennemslag af øget restlevetid angiver, i hvilket omfang forskellen i beskæftigelsesfrekvens til den ét år yngre aldersgruppe indsnævres, når restlevetiden stiger med et år, hvor der korrigeres for stigende uddannelsesniveau. Et fuldt gennemslag af øget restlevetid på beskæftigelsen på 1 skal i denne sammenhæng forstås på den måde, at en given aldersgruppe opnår samme beskæftigelsesfrekvens som den ét år yngre aldersgruppe, når restlevetiden stiger med ét år. Der er korrigeret for virkningen af øget uddannelsesniveau, som alene forklarer ca. 20 pct. af den samlede beskæftigelsesstigning fra 2005.

Kilde: Registerbaseret Arbejdsstyrke Statistik (RAS) og egne beregninger.

Det er ikke givet, hvilken periode, der er mest retvisende at betragte, når den historiske sammenhæng mellem øget restlevetid og øget beskæftigelse skal kvantificeres med henblik på at skønne over sammenhængen fremover. I udgangspunktet er det mest retvisende at anvende den længst mulige dataperiode, da det anvendte gennemslag skal ligge til grund for de langsigtede fremskrivninger. På den anden side peger nogle forhold på, at de seneste års sammenhæng mellem stigende levetid og beskæftigelse er mest retvisende for det forventede levetidsgennemslag fremadrettet. Dette skyldes bl.a., at de gældende regler i den seneste periode bedst afspejler de fremadrettede regler. Fx var den effektive beskatning på arbejde høj for personer over folkepensionsalderen før 2004, fordi der ikke var mulighed for opsat folkepension. Således var tilskyndelsen til at udskyde tilbagetrækning ved restlevetidsstigninger mindre i den tidlige dataperiode sammenlignet med i dag.

Derudover er de private pensionsopsparinger vokset, og niveauet for private pensionsopsparinger er i den sidste del af perioden mest retvisende for det fremadrettede niveau. Den voksende betydning af pensionsopsparinger medfører et øget økonomisk incitament til at udskyde tilbagetrækningstidspunktet, da øget restlevetid betyder, at pensionisternes formue – i modsætning til folkepensionsydelsen – skal strækkes over længere tid.

Et tredje argument for at fokusere på den sidste del af perioden er, at der forventeligt må være en forsinket effekt af øget restlevetid på de ældre aldersgrupper. Eksempelvis var mange 68-årige i 1996 allerede trukket tilbage, hvilket i sig selv medfører en mindsket effekt af øget restlevetid på beskæftigelsen. Dermed har restlevetidsstigninger en forsinket effekt på de sene aldersgrupper, da beskæftigelseseffekten først skal have påvirket de 60-64 årige, hvor flertallet trækker sig tilbage, før den fulde effekt afspejler sig i beskæftigelsen for aldersgrupperne over folkepensionsalderen.

Estimatet af sammenhængen mellem øget restlevetid og øget beskæftigelse over folkepensionsalderen, der tager udgangspunkt i den sene periode (2005-2018), forventes til gengæld at udgøre et overkantskøn for det fremadrettede gennemslag af øget restlevetid. Særligt i perioden efter 2008, har der været flere konkrete tiltag, som har øget tilskyndelsen til at arbejde, og som forventeligt kan forklare en del af den observerede beskæftigelsesstigning blandt de ældre aldersgrupper.

Tiltag som reformer af efterlønsordningen og afskaffelsen af mellemskatten forventes at have bidraget særskilt til beskæftigelsesstigninger blandt de ældre. Dermed vil en del af den observerede beskæftigelsesstigning blandt de ældre ikke blot afspejle virkningen af stigende levetid, men snarere gennemførte regelændringer, som øger tilskyndelsen til beskæftigelse.

Tabel 3 præsenterer et interval af estimater for det historiske gennemslag af øget restlevetid på de ældres beskæftigelse, som går fra 0,6 til 1,2. På baggrund af de ovenstående forhold, der kan tænkes at have påvirket estimaterne, vurderes et gennemslag af øget restlevetid på beskæftigelsen på 2/3 at udgøre et plausibelt niveau til brug for de langsigtede fremskrivninger. Det understreges, at det valgte gennemslag er fastlagt med betydelig usikkerhed.

Det valgte gennemslag på 2/3 flugter i al væsentlighed også med, at indkomsten som pensionist fastholdes, når restlevetiden stiger med 1 år. Til sammenligning peger nogle epidemiologiske studier på, at ca. $\frac{3}{4}$ af levetidsstigningerne fra 1990-2017 består af raske leveår.³

For aldersgrupperne under folkepensionsalderen er beskæftigelsen steget siden 1996, samtidigt med at restlevetiden er steget. De opdaterede regneprincip medregner dog alene beskæftigelsesvirkninger af øget restlevetid *over* folkepensionsalderen. Dette skyldes bl.a., at effekten af øget levealder allerede indirekte indregnes i beskæftigelsesudviklingen under folkepensionsalderen i det omfang, at øget levealder har medvirket til den lavere tilslutning til efterlønsordningen. Faldet i antallet af efterlønsberettigede bidrager betydeligt til at højne beskæftigelsesniveauet under folkepensionsalderen i Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger, og det i forvejen høje beskæftigelsesniveau mindsker desuden det samlede potentiale for levetidseffekter under folkepensionsalderen. Derudover medregnes der levetidseffekter i Finansministeriets fremskrivninger for førtidspensionister og selvpensionister, hvilket indirekte bidrager til beskæftigelseseffekter af øget restlevetid under folkepensionsalderen.

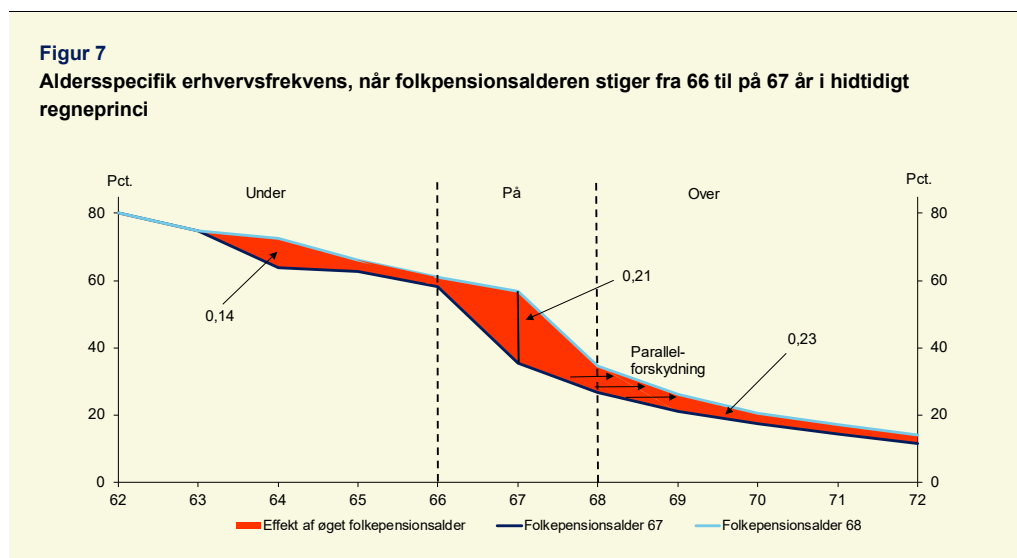
³ Se fx ”Global, regional, and national disability-adjusted life-years (DALYs) for 359 diseases and injuries and healthy life expectancy (HALE) for 195 countries and territories, 1990–2017: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2017”, *The Lancet*.

3. Hittidigt regneprincip for reform-effekt af øget folkepensionsalder

I Finansministeriets hittidige regneprincipper er arbejdsdeltagelsen mekanisk hængt op på folkepensionsalderen. På alderstrin under folkepensionsalderen forlænges tendensen til aftagende beskæftigelsesfrekvens frem mod efterlønsalderen, når folkepensionsalderen stiger. På alderstrin over folkepensionsalderen parallelforskydes beskæftigelsesprofilen med stigningen i folkepensionsalderen, således at beskæftigelsesfrekvensen et givent antal år efter folkepensionsalderen forbliver konstant.

Det fremgår af figur 7, der viser virkningen af at hæve folkepensionsalderen fra 69 år til 70 år i befolkningsregnskabet med de hittidige regneprincipper. Bidraget til stigningen i den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder fra alderstrin under folkepensionsalderen på 0,14 år er drevet af de efterlønsberettigede, da efterlønsalderen øges samtidigt med folkepensionsalderen. Effekten på den gamle folkepensionsalder kommer af antagelsen om, at personer, som før trak sig på den gamle folkepensionsalder, udskyder deres tilbagetrækning til den nye folkepensionsalder. Både effekten før og effekten på den gamle folkepensionsalder understøttes af de foreløbige erfaringer for udskudte pensionsaldr.

Effekten af øget folkepensionsalder på alderstrin over folkepensionsalderen med de hittidige principper vurderes imidlertid at være stor (0,23 år) set i lyset af erfaringerne fra *Efterlønsreformen (1999)* og de foreløbige erfaringer fra *Tilbagetrækningsaftalen (2011)*, jf. afsnit 1.

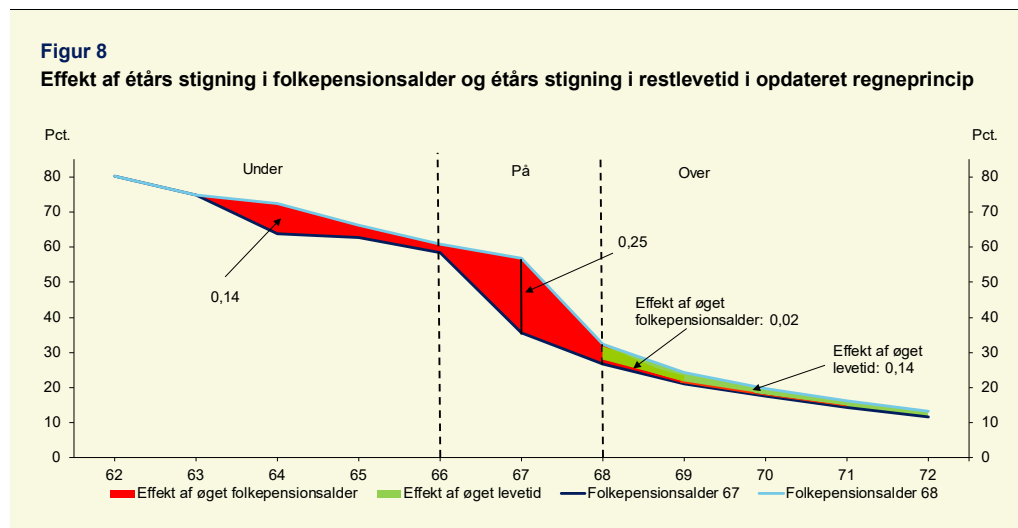
Anm.: Figuren er lavet for årgang 1963, og viser den fuldtidssvarende erhvervsfrekvens på alderstrin, når folkepensionsalderen er hhv. 67 og 68 år.

Kilde: Befolkningsregnskabet med hittidige regneprincipper.

4. Implementering af nyt regneprincip

For aldersgrupper under folkepensionsalderen er der ingen forskel mellem de hidtidige og fremadrettede regneprincipper. For aldersgrupperne over folkepensionsalderen betyder de opdaterede regneprincipper, at beskæftigelsen parallelforskydes delvist i takt med, at restlevetiden stiger, og delvist (men kun i lille udstrækning) i takt med, at folkepensionsalderen øges, hvor beskæftigelsen i de hidtidige regneprincipper blev parallelforskydet én til én med ændringer i folkepensionsalderen (og ikke med ændringer i restlevetiden).

Figur 8 illustrerer den nye modellering af øget pensionsalder, hvor parallelforskydningen af beskæftigelsen på og over folkepensionsalderen delvist afkobles fra stigninger i folkepensionsalderen, og i stedet kobles til stigninger i restlevetiden med et gennemslag på 2/3. Således vil beskæftigelsen ved alderstrinene over folkepensionsalderen stige i takt med, at pensionsalderen og restlevetiden stiger. Effekten af øget restlevetid medregnes løbende efterhånden som restlevetiden stiger.

Anm.: Figuren er lavet for årgang 1963, og viser stigningen i den fuldtidssvarende beskæftigelsesfrekvens på alderstrin, når folkepensionsalderen er hhv. 67 og 68 år, og når restlevetiden målt ved 60 år stiger med 1 år.

Kilde: Befolkningsregnskabet med fremadrettede regneprincipper.

Som det grønne areal i figuren viser, medregner det nye regneprincip alene beskæftigelsesvirkning af øget restlevetid for aldersgrupper *over* folkepensionsalderen.